

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

เวลา ๓ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ง ๓.๑ ป.๓/๑ ค้นหาข้อมูลอย่างมีขั้นตอน และนำเสนอข้อมูลในลักษณะต่างๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้สรุปได้ในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , ๒๕๔๗ : ๓)

- แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งที่นักเรียนจะศึกษาค้นคว้าหาคำตอบที่สนใจใฝ่รู้ แหล่งเรียนรู้มีทั้งในโรงเรียนและชุมชน
 - แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนนอกจากห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆแล้ว สถานที่ทุกแห่งในบริเวณโรงเรียนจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ได้และบางครั้งโรงเรียนอาจจัดเพิ่มเติมสิ่งที่มีอยู่เช่น จัดเป็นจุดศึกษาสวนการเรียนรู้ ค่าการเรียนรู้ เป็นต้น
 - แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติและที่สร้างขึ้น อาจเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา สาธารณประโยชน์ สถานประกอบการ สถาบันทางการศึกษา อาชีพในชุมชน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่างๆ
 - โรงเรียนจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงกิจกรรมต่อเนื่องระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียน ในโรงเรียนและชุมชน
- แนวคิดสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ ข้อมูลต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรามีหลายประเภท และมีที่มาจากหลายแหล่ง ดังนั้นเราจึงควรศึกษาประเภทของข้อมูลและแหล่งข้อมูลแต่ละประเภท เพื่อจะได้เลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนของครูโดยใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนนั้น จะมีวิธีดำเนินการและขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา , ๒๕๕๐ : ๔)

๑. **ขั้นสำรวจ** โดยครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนได้ทำการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และในชุมชนของผู้เรียน
๒. **ขั้นเรียนรู้** เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ และมีการวางแผนร่วมกันในการปฏิบัติงาน
๓. **ขั้นประเมินผล** เป็นขั้นตอนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน
๔. **ขั้นนำไปใช้** เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากแหล่งเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
๕. **ขั้นประยุกต์ความรู้และเผยแพร่ผลงาน** ขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนต่อไป

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ขั้นตอนการค้นหาข้อมูล ประกอบด้วย การกำหนดหัวข้อที่ต้องการค้นหา การเลือกแหล่งข้อมูล การเตรียมอุปกรณ์ การค้นหาและรวบรวมข้อมูล การพิจารณา การสรุปผล

๓.๒ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย, กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์, กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, , กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา)

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการสำรวจค้นหา
- ๒) ทักษะการสำรวจ
- ๓) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ๔) ทักษะการแปลความ
- ๕) ทักษะการเชื่อมโยง
- ๖) ทักษะการให้เหตุผล
- ๗) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
- ๘) ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล
- ๙) ทักษะการคิดตัดสินใจ
- ๑๐) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
- ๑๑) ทักษะการประเมิน

๔.๒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- ๑) ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ๒) ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๕.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๕.๒ ซื่อสัตย์สุจริต
- ๕.๓ มีวินัย
- ๕.๔ ใฝ่เรียนรู้
- ๕.๕ อยู่อย่างพอเพียง
- ๕.๖ มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๕.๗ รักความเป็นไทย
- ๕.๘ มีจิตสาธารณะ

๖. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ๖.๑ แผนที่หรือแผนผังความคิด Mind Map เส้นทางคุณธรรม
- ๖.๒ ศิลปะกับ (โปรแกรมคอมพิวเตอร์)

๗. การวัดและการประเมินผล

๗.๑ การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๗.๒ การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ๑) ตรวจสอบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- ๒) ตรวจสอบงานที่ ๒.๑ เรื่อง ภาพวาดแผนที่เส้นทางการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- ๓) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- ๔) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- ๕) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- ๖) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- ๗) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๗.๓ การประเมินหลังเรียน

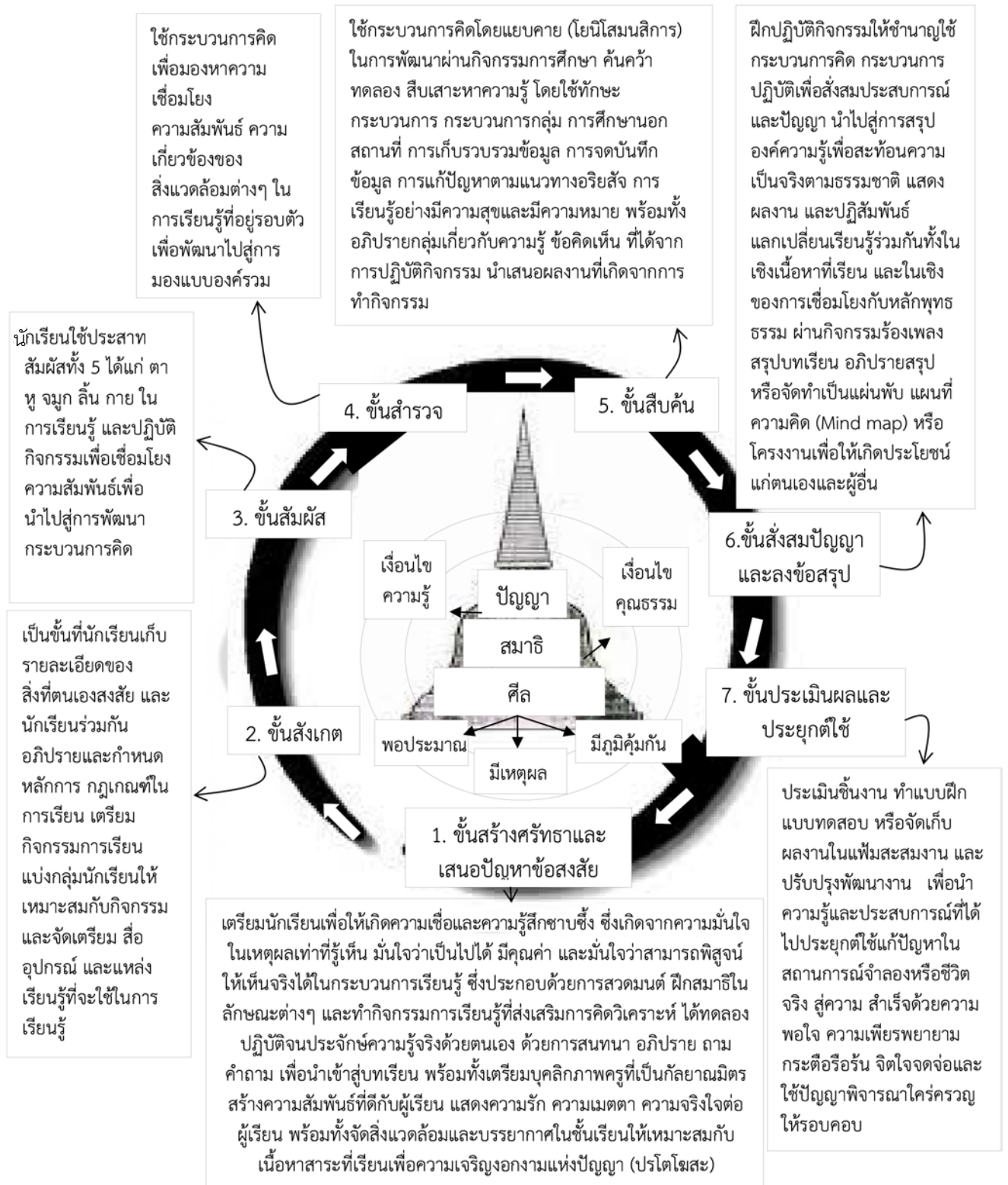
- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๗.๔ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงานการสืบค้นข้อมูล เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- ภาพวาด เกี่ยวกับ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน (โปรแกรมคอมพิวเตอร์)

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

- ☞ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ภาพ รายละเอียดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทย ยุคปัจจุบันในแต่ละขั้นตอน

ที่มา : ดร. กิตติชัย สุธาสิโนบล. รายงานการวิจัย การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธฯ. ๒๕๕๕

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ส่วนที่ ๑ why = ทำไม (การบูรณาการประสบการณ์เป็นส่วนหนึ่งของตน)

ขั้นที่ ๑ สร้างคุณค่าและประสบการณ์ (R, ซีกขวา)

ขั้นที่ ๒ วิเคราะห์ประสบการณ์ (L, ซีกซ้าย)

ส่วนที่ ๒ what = อะไร (การสร้างความคิดรวบยอด)

ขั้นที่ ๓ พัฒนาประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (R, ซีกขวา)

ขั้นที่ ๔ พัฒนาความรู้ความคิด (L, ซีกซ้าย)

ส่วนที่ ๓ how = อย่างไร (ปฏิบัติและเรียนรู้ตามลักษณะเฉพาะ)

ขั้นที่ ๕ ปฏิบัติตามความคิดที่ได้เรียนรู้ (L, ซีกซ้าย)

ขั้นที่ ๖ สร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง (R, ซีกขวา)

ส่วนที่ ๔ if = ถ้า (การบูรณาการประสบการณ์และประยุกต์ใช้)

ขั้นที่ ๗ วิเคราะห์แนวทางการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (L, ซีกซ้าย)

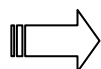
ขั้นสรุป

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงานการสืบค้นข้อมูล เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสำรวจค้นหา	ค้นหาข้อมูลได้ถูกต้อง ครบถ้วน	ค้นหาข้อมูลได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ค้นหาข้อมูลได้เพียงบางส่วน
๒. การสำรวจ	สำรวจข้อมูล ้นเวลาที่กำหนด ครบถ้วน และถูกต้อง	สำรวจข้อมูล ้นเวลาที่กำหนด ครบถ้วน และถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ได้เพียงบางส่วน
๓. การรวบรวมข้อมูล	ระบุแหล่งข้อมูลได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน	ระบุแหล่งข้อมูลได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ระบุแหล่งข้อมูลได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน
๔. การแปลความ	แปลความข้อมูลได้ถูกต้องทุกประเภท	แปลความข้อมูลได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	แปลความข้อมูลได้ถูกต้องเป็นบางส่วน
๕. การเชื่อมโยง	เชื่อมโยงข้อมูลได้ถูกต้อง	เชื่อมโยงข้อมูลได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เชื่อมโยงข้อมูลได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน
๖. การให้เหตุผล	ให้เหตุผลได้ถูกต้อง	ให้เหตุผลได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ให้เหตุผลได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน
๗. การนำความรู้ไปใช้	บอกวิธีการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างน้อย ๒ ข้อ	บอกวิธีการนำความรู้ที่ได้รับได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๑ ข้อ	บอกวิธีการนำความรู้ที่ได้รับได้ แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้
๘. การคิดอย่างมีเหตุผล	ตอบคำถามได้ถูกต้อง อย่างมีเหตุผล	ตอบ คำถามได้ถูกต้องครบถ้วน	ตอบคำถามได้เพียงบางส่วน
๙. การตัดสินใจ	ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว รอบคอบ และถูกต้อง	ตัดสินใจช้า รอบคอบ และถูกต้อง	ตัดสินใจช้า และผิดพลาด
๑๐. การประยุกต์ใช้ความรู้	บอกถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้	บอกถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	ไม่สามารถบอกถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
๑๑. การประเมิน	ประเมินข้อมูลได้ถูกต้องทุกประเภท	ประเมินข้อมูลได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ประเมินข้อมูลได้ถูกต้องเป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๘ - ๙	ดี
๕ - ๗	พอใช้
ต่ำกว่า ๕	ปรับปรุง

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. วัดเทวสังฆารามฯ จัดเป็นแหล่งข้อมูลประเภทใด
 - ก. แหล่งข้อมูลทั่วไป
 - ข. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ
 - ค. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ
 - ง. แหล่งข้อมูลตัวอักษร
๒. ข้อใดไม่ใช่ข้อมูลตัวอักษร
 - ก. คติธรรม
 - ข. ป้ายชื่อวัด
 - ค. พระในวัด
 - ง. ประวัตินักบวช
๓. แหล่งข้อมูลใดที่ต้องใช้ตาและหูในการรับรู้
 - ก. โบสถ์
 - ข. บทสวดมนต์
 - ค. ศาลาโรงธรรม
 - ง. หอพระประวัติ
๔. ชื่อ“วัดเทวสังฆารามฯ” ที่คนในชุมชนเรียกกันคือ
 - ก. วัดเหนือ
 - ข. วัดใต้
 - ค. วัดญวน
 - ง. วัดไทย
๕. ข้อใดคืออักษรย่อบนตราสัญลักษณ์ฉลอง ๑๐๐ ปี สมเด็จพระสังฆราชฯ
 - ก. สดส
 - ข. สขร
 - ค. สญส
 - ง. ญสส
๖. ถ้าต้องการข้อมูลเรื่อง สมเด็จพระสังฆราชฯ ควรหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใด จึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. เณร
 - ข. ห้องสมุด
 - ค. พระ
 - ง. เจ้าอาวาส
๗. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของแหล่งเรียนรู้
 - ก. ทำให้มีความรู้มากขึ้น
 - ข. นำข้อมูลไปใช้ในการเรียน
 - ค. ทำให้เป็นคนสอดรู้สอดเห็น
 - ง. ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องตามความจริง
๘. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนในการค้นหาข้อมูล
 - ก. การสอบถามจากพระ
 - ข. การค้นหาจากเอกสาร
 - ค. การซื้อของทำบุญวันพระ
 - ง. การค้นหาจากหอพระประวัติฯ
๙. หอพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกฯ จัดเป็นแหล่งข้อมูลประเภทใด
 - ก. แหล่งข้อมูลทั่วไป
 - ข. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ
 - ค. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ
 - ง. แหล่งข้อมูลตัวอักษร
๑๐. “หอเทียนฐานฯ” มีรูปทรงเรขาคณิตแบบใด
 - ก. ทรงกลม
 - ข. ทรงมังกร
 - ค. ทรงวงกรวย
 - ง. ทรงสามเหลี่ยม

๑. ข ๒. ค ๓. ง ๔. ก ๕. ง

๖. ง ๗. ค ๘. ค ๙. ข ๑๐. ค

ตัวชี้วัด ง ๓.๑

ได้คะแนน

คะแนนเต็ม

๑๐